

Tukitoimia koulussa

Luokkaympäristö

- ylimääräisten ärsykkeiden karsiminen/poistaminen
- istumapaikka
 - takana: näkee mitä luokassa tapahtuu, ei tarvitse kääntyillä
 - open lähellä: voi ohjata/näyttää merkin/kuvan
 - toisen oppilaan lähellä: saa mallia
 - kaukana häiriötekijöistä esim. ovi, kulkureitti, juomapaikka, teroitus tms.
 - lisää etäisyyttä istumapaikkojen/pulpettien välille
- oppilaalle itselleen sopivan työskentelypaikan etsiminen (lattialla, pulpetin ääressä, tyynyllä, luokan ulkopuolelle pulpetti, sermin takana)
- taukopaikka/rauhottumiselle oma paikka
- strukturointi/ ennakointi, visuaalinen tuki
- selkeästi sovitut säännöt/rajat luovat turvaa, johdonmukaisuus, palkkiot/seuraamukset. Nämä tulisi olla esillä kirjattuna ja oppilaan kanssa läpi käytyinä. Millaista käytöstä odotamme, ei vain kiellot.
- sovitut taudit, luvalliset kulkemiset
- apuvälineet: tyyny, pallo, aktiivilelu, sinitarra, painokoira, sermi, kuulosuojaimet, musiikin kuuntelu, kuminauha tuolin/pulpetin jalkoihin

Tehtävien organisointi

- kannustus, myönteinen palaute, palkitseminen
- tehtävien osittaminen/pilkkominen/merkitseminen selkeästi, mitä odotetaan, visuaalinen tuki
- sovitut tehtävät sovitussa ajassa/tavoitteiden selkeys, time timer, tiimalasi tms. Tarvittaessa lisäaika tehtävien tekemiseen
- toiminnanohjaukortit/tehtävälisät, visuaalinen tuki
- läksyvihko tai muu tarkka läksyjen merkitsemistapa. Sopimukset kodin kanssa/kodin tuki.
- helposti hukuvat paperit kansioon muovitaskuihin
- oppimateriaalissa tehtävien rajaaminen/peittäminen, keskeisten asioiden korostaminen. Liimalapu

Opetus-/toimintatavat

- selkeät säännöt, johdonmukaisuus seuraamuksissa, kannustus, myönteinen palaute. Voitte sopia oman yhteisen merkin, joka palauttaa oppilaan takaisin tehtävään.
- jätä huomiotta vähäinen sopimaton käytös
- rohkaise oppilasta itse havainnoimaan tuentarpeet ja pohtimaan ratkaisukeinoja: "huomaan että sinun on vaikea keskittyä, mikä hätänä, mikä auttaisi?"
- mallintaminen/ohjaaminen yksilöllisesti. Painotetaan lapsen omaa pohdintaa: "Mitä välineitä tarvitset, mitä ohjeissa sanottiin että pitää tehdä, minkä asian voisit tehdä ensin..?"
- ääneen hiljaa puhumisen salliminen oman toiminnan ohjaamisen tukena
- ota oppilas mukaan apulaiseksi tunnilla
- ryhmätehtävät, toiminnallisuus
- eriyttäminen
- palautejärjestelmä tehtävien tekemiseen, paikalla istumiseen, käyttäytymiseen

- ohjaajan tuki
- lisätyt tauot/lisää aikaa/ohjausta tms. Pienet tehtävät ja ”asioilla juokseminen” työskentelyn välissä
- selkeät toimintaohjeet/ toiminnanohjauskortit. Anna ohjeet sekä suullisesti että kirjallisesti tai kuvallisesti.
- tehtävien/tilanteiden jäsentäminen, pikapiirustukset keskustelun apuna
- ota tukitoimet käyttöön koko luokalle toimintatavoiksi. Kaikki lapset ja aikuisetkin hyötyvät!
- tietoisuustaitojen/rentoutumisen harjoittelu koko luokassa (oivamieli.fi, mielenseuran sivustot). Esim. alussa työskentelyyn orientoitumisen apuna.
- selkeät tunnin aloitukset ja lopetukset, aina samanlaiset. Myös ohjeiden antamiseen voidaan sopia tietty sama merkki (esim. pieni kello/käden nosto tms.) huomion kiinnittämiseksi.
- välitunneille liikunnallista ohjelmaa, tunnilla taukojumppatuokiot

Lisävinkkejä:

Tampereen kaupunki NEPSY-sivustot.

Papunet.fi (kuvatuki, strukturointi)

ADHD-liiton sivut.

Niilo Mäki -instituutin sivusto. (tietoa, ilmaisia koulutuksia opetushallituksen kustantamana)

Kummi –kirjasarja (Kummi 2, Kummi 8).